

בעזה"ש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

מקץ - חנוכה

גליון תס"ח

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

מקץ - חנוכה

פרשת מקץ

יוסף הצדיק לפי גודל בטחונו לא היה צריך לעשות השתדלות כלל * השלך על ה' יהבך * הבוטח בה' משיג פרנסתו בלי עמל * הישועה בא כאשר בוטח ה' * הבוטח בה' נושע באופן שמעולם לא העלה על דעתו ישועה שכזו * שלא ליתן עצות להקב"ה מעורב בין הבריות ורוח אלקים בו * הכל בא בכוחו * הקב"ה יהיב חכמה לחכימין * זרקה לו הקמיע שעשה לה יעקב * דאג שבנ"י לא יתבטלו ממצות מילה * בעת הגאולה יתגלה דבעת הגלות היה הכל טוב * הצדיק משפיע פרנסה לעולם

שבת חנוכה - זאת חנוכה

שבת חנוכה - לתקן הנשמות * התלהבות בשבת חנוכה יותר מכל שבתות השנה * לשחק בדריידל * העבודה של זאת חנוכה נשאר אצלו * נר שמיני בבחינת שמיני עצרת * זאת חנוכה עת רצון לתפילה

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וַיַּפְרֹעַה חַלֵּם וְגו' (מא, א).

חטא במה שביקש משר המשקים שיזכירוהו, והרי אדם מצווה לעשות השתדלות שיש בידו כדי להחליץ מהצרה, ואם כן לכאורה עשה נכון במה שעשה השתדלות להצלתו.

בספר קומץ המנחה תירץ, דאדרבא היא הנותנת, כיון שיוסף היה במדריגה גדולה של בטחון להאמין ולבטוח שהכל מאתו יתברך, נמצא שלא היה צריך לעשות אפילו השתדלות

יוסף הצדיק לפי גודל בטחונו לא היה צריך לעשות השתדלות כלל

אִתָּא בַּמְדַּרְשׁ (בראשית רבה פמ, ג)
אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו (תהילים מ, ה) זה יוסף, ולא פנה אל רהבים ושמי כזב, בשביל שאמר כי אם זכרתי וזכרתני נוספו לו ב' שנים. ולכאורה קשה, איך שייך לומר על יוסף הפסוק 'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו', והרי סמך על שר המשקים שיזכיר אותו לפני פרעה, ועוד קשה, מה

השולחן וממתין שאשתו תגיש לו לאוכל.

נתנה לו הרבנית את הלחם שקיבלה מהשכן, ואחרי שפרס ובירך 'המוציא' כדון, אמרה לו: רציתי להטעימך את הטעם כשאין לחם בבית, למען תרגיש בצערי ובצער הילדים שאין לי במה להשקוט רעבונם, באומרה זאת פרצה בבכי, והוסיפה: גם לחם זה שאלתי מהשכנים. הצטער מאד הגרי"ח על סעודה זו שאינה מספקת לכל ביתו, וגם שהלחם אינו משל, דבר שהיה למרות רוחו והנהגתו מאז ומעולם, אחרי שגמר את ברכת המזון אמר לעצמו: אמנם חשבתי שגם לה יש מדת הבטחון כמוני, אבל עכשיו שאין הדבר כן, יש לצאת ולחפש פרנסה.

הוא לבש מעילו, קם ויצא מן הבית לחפש פרנסה, ועלה במדריגות הרחבות של השכונה שהתגורר בה, השכן השתוקק לראות איך מחפש הגרי"ח פרנסה, והלך אחריו באופן שלא ירגיש בו.

מועטת. וזהו כוונת המדרש 'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו', וא"כ לא היה לו לפנות לרהבים ושטי כזב, ואפילו כי באדם אחר אין זה חסרון בבטחון, שהרי מותר לעשות השתדלות, מ"מ לגבי מדריגתו הגדולה של יוסף הצדיק היה נחשב לו כחסרון, ולכן נענש.

השלך על ה' יהבך

בספר חכמת חיים מסופר, באחד הימים התדפקה אשתו של הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל מרא דארעא דישראל, על דלתו של השכן, ושאלה בעצב: אם יוכלו להשאיל לה ככר לחם לארוחת צהרים?!

הדבר היה לפלא, שהרי בדרך כלל לא נהגה הרבנית לשאול משכניה כלום, מחוט ועד שרוך נעל, ובמיוחד לא צרכי אוכל. מיד ניגש השכן לארון, ובחר ככר לחם אפוי היטב והושיטו להרבנית, השכן תמה מאוד לפשר הדבר, והחליט להכנס לביתו של הגרי"ח, וראה שהוא מיסב ליד

במבע, עכ"ז יומין לו השי"ת
פרנסתו גם בביתו.

וכן היה הענין באוכלי המן, דכתיב
(במדבר י"א ח) שמו העם ולקטו,
ואיתא בזה"ק (ח"ב סב, ב) שמוטא
נקטי בליביהו, על כן הוצרכו
לטירחות, מה שאין כן לצדיקים
ירד המן לפני פתח אהליהם כחצי
קומת איש, שלא יצטרכו אפילו
לשוח קומתם. ועיקר הטירחות
והיגיעות באים לאדם, מחמת
שהוא מאמין עדיין במבעיות
וחכמות חיצוניות, בחשבו שעל ידי
פעולה זה או זה יבוא פרנסתו,
איש כזה צריך להשתדלות ויגיעות
לפרנסתו.

אמנם לעתיד לבוא במהרה בימינו
עתידה הארץ שתוציא
גלוסקאות וכלי מילת (שבת ל, ב),
ויהיה הכל מוכן ולא יצטרכו
למסחר. וזהו שאמר הנביא (זכריה
יד, כא) ולא יהיה כנעני עוד בבית
ה' וגו', היינו שלא יהיו עוד
סוחרים בשווקים וברחובות, כי
יתבטלו הטבעיות וחכמת
החיצוניות, ויכירו וידעו כל באי
עולם כי כל מעשי איש

הגרי"ח פנה לצאת מהשער שע"י
בית החולים 'משגב לדך',
בסמטא הפונה לרחוב המידאן,
והשכן הולך בעקבותיו, לפתע
הבחין שהגרי"ח מתכופף, מיהר
השכן להתקרב לשם, ראה איך
שהרים מהארץ 'נאפוליון' (סוג מבע)
זהב, ואז הרגיש בו הגרי"ח ופנה
אליו ואמר לו: נו, אפשר כבר
לחזור לביתי, יש לי ב"ה כבר
פרנסה...

הבוטח בה' משיג פרנסתו בלי עמל

בבני יששכר (כסלו מאמר ג אות כד)
כתב בענין הבטחון: מי
שמבין באמת, שכל ההנהגות
הטבעיות המורגלות הם על פי
התורה בהשגחה, גם בהולכו
בשוק למסחר וכיוצא, לא יעלה
בדעתו שבזכות שליחת ידו
והשתדלותו יזכה להשיג מבוקשו,
רק כפי השתדלותו בתורה ומצות
כן ישיג מבוקשו על ידי השתדלותו
המועטת בעניני המסחר, ואיש כזה
אין צריך כלל להתהלך בשווקים
וברחובות למסחר, דאפילו שרצונו
ית"ש שיתנהג העולם הכל מלוכש

אתמול?! אמר לו הישמח ישראל:
תמכתי יתדותי בדברי הרה"ק
מרוזין זי"ע לפרש הפסוק (תהלים
יג, ב-ג) עד אנה תסתיר את פניך
ממני, עד אנה אשית עצות בנפשי,
דהיינו עד מתי תמשך הנהגת
הסתרת הפנים?! כל זמן שהאדם
עדיין משית עצות בנפשו, וסובר
שיעלה בידו להסתדר בכוחות
עצמו, הישועה רחוקה מאתו, אבל
כשיגיע למסקנה שאין כל עצה
ואין תבונה, ורק ה' לבדו יכול
לעזור, אזי תבוא הישועה.

וכי יאמר: אילו היה כאן רופא,
היה מקום להשתדלות,
אבל כאן במקום נדח זה ובאישון
לילה, הלא אפפה כל עצה, על
כן הייתי בטוח שתזכה לישועה.

הבוטח בה' נושע באופן שמעולם לא
העלה על דעתו ישועה שכזו

מסופר, שפעם בא איש אחד
להרה"ק הפחד יצחק
מבאיאן זי"ע, ושפך לפניו מרת
נפשו ושברון לבו, שהגלגל נהפך
עליו לגמרי, ואבד כל חונו ורכושו,

ותחבולותיו מסור בחפץ הבורא,
לא יוסיף ולא יגרע המשתדל
בחכמתו, רק כפי זכותו בחכמת
התורה כן יהיה.

הישועה בא כאשר בוטח ה'

מסופר על הרה"ק ר' יחיאל
מאלכסנדר זי"ע שנסע
ביחד עם בנו הרה"ק בעל ישמח
ישראל זי"ע למנוחה, באמצע
הלילה הרגיש ר' יחיאל מאלכסנדר
ברע, וכמעט התעלף, ולא היה
שם רופא, וביקש מבנו הישמח
ישראל שיאמר איתו את הווידוי
כי מרגיש שקיצו קרב...

אמר לו הישמח ישראל: אבא!
תישן, ואני מבטיח לך
שתקום בבוקר בבריאות
השלימות! השיב לו: אילו היה
אדם אחר אומר לי דבר זה, הייתי
סובר שמבקש הוא להרגיע אותי,
אבל אתה הרי איש אמת, והריני
מאמין להבטחתך, ועצם עיניו
ונרדם, ובבוקר קם בבריאות
השלימות. פנה לבנו ושאל: אנא
הודיענו על סמך מה הבטחתני

שלא ליתן עצות להקב"ה

כיוצא בזה מסופר בשיח שרפי קודש, פעם בא לפני הרה"ק ר' פישל מסטריקוב זי"ע חסיד אחד עני מדוכא, שהיתה לו בת בוגרת ולא היה יכול להשיאה, ובכה לפניו: כי מר לו מאוד, ואין לו שום עצה בדרך הטבע לצאת משפלות מצבו, אמר לו הרה"ק: שיקנה כרטיס הגרלה, ובירך אותו שיזכה בגורל, ויתחיל להצליח מעלה מעלה. הלך החסיד וקנה כרטיס הגרלה, אמנם כשהתקרב הזמן שעתידים לערוך הגורל, לא היה לאיש זה פרומה אחת להכין צרכי שבת קודש, וניסה להשיג בהלוואה כדי לקנות גרות ויין וחלות ולא השיג, לכן בלית ברירה מכר כרטיס ההגרלה לאיש אחר, ובמעות הללו קנה צרכי שבת.

בשבוע שאחריו נתפרסם המספר הזוכה בהגרלה, והוברר כי אותו כרטיס שהיה בידו זכה בסך של חמשה ושבעים אלף ר"ב, והאיש שקנה ממנו הכרטיס

ונשאר בעל חוב גדול, עד שאינו רואה על פי טבע איך יוכל לצאת ממצבו עכשיו. ובפליטת פה אמר האיש: שהוא כבר מיואש לגמרי וחושב לשלוח יד בנפשו רח"ל! וכששמע הרה"ק מבאיאן דברים אלו נבהל מאוד, ואמר לו: ווי רעדט עס א איד אזוי (איך הוצאת מילים כאלו מפיד), ומיד קם מכסאו וניגש אל הארון שעמד שם, והוציא משם סכום גדול מאוד ונתן לו, האיש נבהל, ואמר: שלא התכוון שהרבי יתן לו כסף, וסירב לקבל, אמר לו הרה"ק: אני מצוה לך לקבל, ובשעת מסירת המעות אמר לו: האם עלה בדעתך לפני כמה רגעים שתקבל עכשיו סכום גדול כזה?! האיש שלא חלם על זה, השיב כמבולבל שלא עלה על דעתו דבר כזה, המשיך הרה"ק ואמר לו: רואה אתה, כמו שדבר זה לא עלה על דעתך, כך יכול השי"ת לעזור לך, ולהושיעך ישועה שלימה בקרוב, באופן שלא עלתה על דעתך! וכך הוי, האיש נושע בישועה שלימה באופן שלא עלה על דעתו כלל.

האנשים המשחרים פניו כבראשונה. ויסע אליו ונכנס לבקרו, ושאל אותו: למה אינו מניח לאנשים ליכנס אליו? והשיב לו כנ"ל, שממעשה זה מוכח שאינו צדיק! אמר לו הרה"ק מפשיסחא: הנה מצינו בדברי חז"ל (מועד קטן טז, ב) על הפסוק (שמואל-ב כג) אמר אלקי ישראל וגו', אני מושל באדם, ומי מושל בי צדיק, שאני גוזר גזירה והוא מבטלה. הרי שהצדיק יש לו כח גדול, שבגזירתו הוא יכול לבטל גזירתו ית'. אמנם לכאורה יקשה על זה, שהרי בנוסח התפלה אומרים לעולם יהא אדם ירא שמים וכו', ומי בכל מעשה ידיך בעליונים ובתחתונים שיאמר לך מה תעשה ומה תפעל, ולכאורה הרי זה סתירה לדברי חז"ל הנ"ל, שמכאן משמע שבני ישראל יש להם היכולת לומר לפני הקב"ה מה יעשה.

אך נראה, דבאמת יש לצדיק כח גדול להיות 'צדיק גוזר' שיעזור השי"ת לאיש הזה, אך אין לו ליתן עצות להשי"ת איך ובאיזה אופן יעזור ויושיע וירחיב לו מדחקו,

נעשה עשיר מופלג ברגע אחד, כאשר נודע הדבר לאותו חסיד, בא לפני הרה"ק והתחיל לבכות וסיפר לו: שלא היתה בידו ברירה אחרת כי לא היה לו לחם לאכול בשבת, לכן מכר הכרטים, והנה עתה זכה הכרטים בגורל, והוא לא הגיע לידו מאומה ונשאר עני מרוד כשהיה.

כשמוע הצדיק צערו של האיש, אמר: אם כן הרי זה ראייה שאין אני חשוב לפני השי"ת, כי למה היתה הנהגתו ית' באופן הזה שלא יהיו להחסיד הנ"ל מעות לצרכי שבת קודש, שיהיה מוכרח למכור הכרטים הזה שהתפללתי עליו וגם הבטחתי שיצליח, לכן מעתה לא אהיה עוד רבי ומנהיג! וסגר דלת חדרו, ולא הניח לשום איש ליכנס אצלו לשחר פניו, והיה עגמת נפש גדולה לכל הסביבה, כי היה איש מופת ופועל ישועות.

וכאשר שמע הרה"ק ר' בונם מפרשיסחא זי"ע את הדבר הזה, אמר: אני אסע אליו ואפייסו, עד שיפתח דלתו לקבל

הזה, בודאי כבר היה מתעשר, אך החסרון היה שנתן עצות להשי"ת באיזה אופן להעשירו, לכן לא אסתייע מילתא, ומעתה יזהר מליתן עצות להשי"ת, שלא יתן עצות רק ברכות, והוטב הדבר בעיניו ונתפיים, ופתח את הדלת במקודם.

שהרי אין השי"ת נצרך לעצות כי הרבה רווח והצלה לפניו. וזהו ביאור הלשון כי מי יאמר לו מה תעשה ומה תפעל.

וסיים: הנה בודאי כבודו נחשב לצדיק, ואם היה גוזר בסתם שהשי"ת יעשיר את האיש

וַיֹּאמֶר פְּרַעְה וְגו' הַנִּמְצָא כֹּה־אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹקִים בּוֹ (מא, לח).

כזאת. אולם יוסף הצדיק, שהיה פקיד בבית פוטיפר סרים פרעה, ומושל בכל אשר לו הן בבית והן בשדה, ויודע שבעים לשון, והוא יפה מראה ומסלסל בשער, ועם כל זה יש בקרבו רוח אלקים! זאת לא שמענו ולא ראינו. וזהו שאמר הכתוב, הנמצא 'כזה' איש אשר רוח אלקים בו, דהיינו איש מוצלח ומוכשר שיהיה מסלסל בשער, ובכל זאת 'רוח אלקים בו', כי יוסף הסתיר את מעשיו מעיני הבריות שלא יחשבו אותו לצדיק.

מעורב בין הבריות ורוח אלקים בו

בספר קול מבשר מובא בשם הרה"ק מפרשיסחא זי"ע, דלכאורה קשה וכי לא היה יודע פרעה שיש אנשים אשר רוח אלקים בם, אלא פרעה הרשע אמר: בודאי יש צדיקים גדולים וקדושים, שרוח אלקים מדברת מגרונם, כמו אברהם יצחק ויעקב וכדומה, אבל זה אינו רק בתמימי דרך המתבודדים בדרכי ה' לבדם, ואין להם שום עסק עם הבריות, הם יכולים להגיע למעלה עליונה

וַיֹּאמֶר פְּרַעְה וְגו' אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָךְ אֶת כָּל זֹאת אֵין נִבּוֹן וְחָכָם כְּמוֹךְ (מא, לט).

הכל בא בכוחו

סחורות יקרות, וראשי העיר חייבו אותו לשלם הרבה מסים, מחמת שסברו שבעל חנות כזאת בוודאי עשיר גדול הוא, אבל בעל החנות טען לפניהם: שרוב הסחורות אינן שלו, אלא קיבלם בהקפה, אמרו לו: מכאן ראייה שאתה עשיר, הרי לקבצן לא היו נותנים סחורות יקרים כאלו בהקפה.

כמו כן פרעה אמר ליוסף: שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותי, היינו שאתה עשיר בחכמה ודעת, השיב לו יוסף: 'בלעדי' אין החכמה משלי, 'אלקים יענה את שלום פרעה', שהכל הוא מאת הקב"ה, אמר לו פרעה: גם אם כדברך כן הוא שרוח ממרום היא זאת, אבל 'אחרי הודיע אלקים אותך את כל זאת', שהקב"ה הודיע כל זאת 'אותך' ולא אחרים, 'אין נבון וחכם כמוך' מכאן ראייה שחכם גדול אתה, והקב"ה יהיב חכמה לחכימין.

בספר כתבי רמ"מ להרה"צ ר' משה מידנער זצ"ל פירש על הפסוק (מא, כה) ויאמר יוסף אל פרעה וגו', את אשר האלקים עושה הנגיד לפרעה, שיוסף הודיע לפרעה שכל ההווה והנעשה בעולם, הכל 'האלקים עושה', שזה מכוחו של ית"ש. ועל זה הוסיף הכתוב 'וַיֹּאמֶר פְּרַעְה אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָךְ אֶת כָּל זֹאת', מכיון שאתה יודע מהפסוד הזה, שהקב"ה מנהל ומנהיג את העולם, שאין הפקירות ויש מנהיג לבירה, והכל נעשה ברוח פיו, שהוא היה הוה ויהיה, אם כן 'אין חכם ונבון כמוך'.

הקב"ה יהיב חכמה לחכימין

בספר אוהל יעקב להמגיד מדובנא זצ"ל, מסביר בדרך משל לסוחר אחד שפתח חנות גדולה למכור בו כל מיני

וַיִּתֵּן לוֹ אֶת אֶסְנַת בֵּת פֹּטִי פֶרַע כִּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וּגו'

(מא, מה).

שנתקבלו כל תפילותיו לרצון ולרחמים.

זרקה לו הקמיע שעשה לה יעקב

אגב, בגמרא שם מובא, המקרב את קרוביו, והנושא את בת אחותו, והמלוה סלע לעני בשעת דחקו, עליו הכתוב אומר 'אז תקרא וה' יענה תשווע ויאמר הנני'. וידוע הביאור בזה, דשלשה דברים הללו הם בניגוד לדרך הטבע, ולכן הקב"ה מקבל תפילתו אפילו כשאינו ראוי והגון לכך.

'הנושא את אחותו', שהרי בדרך כלל רוצה האדם להשתדל עם משפחה יפה ונכבדת, 'והמלוה סלע לעני בשעת דחקו', מבארים בספרים הק' דמיירי כאשר העשיר נמצא בשעת הדחק, שאין לו הרבה כסף במזומן, ובכל זאת מלווה לעני את כספו.

וכן הוא לגבי 'המקרב את קרוביו', שגם זה אינו כדרך הטבע, שבדרך כלל האדם אינו יכול

החיד"א ז"ל בספרו לחם מן השמים מביא בשם המדרש, אסנת היתה בת דינה שגולדה לה משכם, ובקשו השבטים להרגה, בא יעקב אבינו ע"ה תלה לה קמיע בצווארה וגרשה מביתו, והחביאה עצמה בין הקוצים ובין הברקנים, ועל שם 'הסנה' נקראת 'אסנת', ובא גבריאֵל והביאה למצרים לפני אשת פוטיפר, וכשיצא יוסף על ארץ מצרים, יצאו כל הנשים לראותו מחמת יופיו, וכל אחת זורקת לו חפץ או תכשיט, וזו זרקה הקמיע שבצווארה, וכשנסתכל יוסף בו שהיתה בתו של יעקב, ונשאה לאשה.

וכבר אמרו חז"ל (יבמות דף סב, ב) הנושא את בת אחותו עליו הכתוב אומר (ישעיה נח, ט) אז תקרא וה' יענה תשווע ויאמר הנני. ובוודאי זכה יוסף באותה השעה

וכיוצא וכהנה, הקרובים ביותר זה לזה יותר המה שונאים זה לזה, על כן הזהירה התורה הק' לא תשנא את אחיך וגו', שעל כל פנים אם לא תאהוב אותו כראוי לאחים טובים ונוחים זה לזה, על כל פנים לא תשנאוהו, וזהו שאמר לא תשנא את אחיך וגו', היינו על כל פנים בשב ואל תעשה לא תשנא אותו כנזכר, מה שאין כן שארי בני ישראל צריך להיות ואהבת לרעך כמוך, היינו אהבה בלב ובפועל ולא שלילת השנאה כנזכר, עכ"ד.

לסבול יותר מדאי את קרוביו, כידוע שהרה"ק מגארליץ זי"ע אמר בדרך צחות (מוכא בדברי תורה מהדורא ט' אות כו) על הכתוב (ויקרא יט, יז) ולא תשנא את אחיך בלבבך, ויש לתמוה לכאורה הלא כתיב (ויקרא ט, יח) ואהבת לרעך כמוך, אם כן כל שכן שמחוייב לאהוב את אחיו אך עצמו ובשרו. אלא ודאי דגרע בזה קרובים היינו אחים יחדיו משארי בני ישראל, כי על פי רוב המה אחים שונאים זה לזה, מפני ירושת אבותם, או קנאת אחיו שאוהב לאחד יותר מחבירו

וְתִרְעַב כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וגו' וַיֹּאמֶר פְּרַעְיָה לְכָל מִצְרַיִם
לָכוּ אֶל יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ (מא, נה).

אחרות וביניהם בני ישראל למול את צאצאיהם, ענה לו הרה"ק: רואה אנכי שחביב עליך להביא ראיה מחכמי הגוים, גם אני מודה שכדברך כן הוא, שמנהג מילה נהוג היה אצל המצרים הקדמונים, שהרי כן מפורש להבדיל אלף הבדלות בדברי גדול חכמינו רש"י

דאג שיבגני לא יתבטלו ממצות מילה

מסופר על הגה"ק רבי יהונתן אייבשיץ זי"ע שנזדמן אצל משכיל שלא רצה למול את בנו, באומרו: כבר הוכיחו החוקרים, שמנהג זה מקורו מהעם המצרי, מהמצרים למדו אומות

על הפסוק 'אשר יאמר לכם תעשו, לפי שהיה אומר להם שימולו'. אולם מי הנהיג מנהג זה במצרים?! יוסף הצדיק! שאלו הכופר: הלא אין דבר זה מתקבל כלל על הדעת, למה היה לו ליוסף לומר להמצרים שימולו, וכי מה היה איכפת לו אם לא היו נימולים?! השיב לו

הרה"ק: גלוי וידוע היה לפני יוסף, שהמשכילים הפוקרים מחכבים ביותר את מנהגי הגוים, לזה אמר אצוה להמצרים למול את ערלת בשרם, וכשהם ימולו את בניהם, ימצא מצוה זו חן גם בעיני הכופרים מבני ישראל, ולא יבטלו מצוה זו, היות שגם המצרים מלים את עצמם.

וַיִּסַּב מַעְלֵיהֶם וּגּו' וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת שְׁמֵעוֹן וַיֵּאסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם (מב, כד).

אסרו אלא לעיניהם, וכיון שיצאו הוציאו והאכילו והשקהו. על דרך זה יהיה בעת הגאולה, שאז יראו כולם שכל מה שהיה נראה לנו כאן בגלות כדבר רע ומר, דהיינו כל הצרות והיסורים שהיו בבחינת רע היה רק 'לעינינו', אבל באמת היה הכל מבחינת הטוב, להיטיב לנו באחריתנו, אלא שהטוב היה מוחבא ומוסתר מאתנו.

ואכן בכל רעה צריך למצוא את החסד שמוחבא בתוכו,

בעת הגאולה יתגלה דבעת הגלות היה הכל טוב

בספר נטעי אשל מביא בשם הרה"ק האמרי אמת מגור זצ"ל, כי מפרשה זו למדנו חיזוק גדול על כל המאורעות העוברים עלינו בומן הגלות, דכמו שהיה אצל השבטים שלא הכירו את יוסף הצדיק, וסברו שמתכוון להתנכל ולהרע להם, ובסוף נתגלה שהכל היה לטובה, וכפירש רש"י ויאסור אותו לעיניהם, לא

בדרך כל הארץ, יטענו הספרים לפני בית דין של מעלה 'מדוע השארת אותנו בביתך בשנות חיך האחרונות, כדבר שאין בו חפץ' ריחמו עליך מהשמים, וביקשו כי תעלה נקי לבית דין של מעלה, על כן שלחו הגנב שהוא בודאי אינו יודע ללמוד, ומכר את הספרים לתלמידי חכמים או לסוחרים ספרים, וסופם שילמדו בהם ונמצא שנתגלגלה על ידך זכות גדולה. לך אכול בשמחה לחמך, וזכות התורה שילמדו התלמידי חכמים בספריך תהיה שלך ותגן בעדך, אמר לו הזקן: עתה נחמתני.

כמסופר על זקן אחד ממקובלי ירושלים, שבא אצל המקובל רבי סלמאן מוצפי זצ"ל, וסיפר לו בדמעות: שהיה לו ברשותו ספרים יקרי ערך, וגנבים נכנסו לביתו ושדדו את הכל, כל חיפושיו וחקירותיו לא העלו מאומה, נדד והלך אל כל החכמים ואין מי שינחמנו. המקובל הג"ל ראה כי צערו רב למאד ובנפשו הדבר, אמר לו: עליך לשמוח על הגניבה ולהודות לגנב, מן השמים אהבוך, ולכן בא הגנב ולקח את הספרים מביתך, הרי זקן אתה ועיניך כהו ואינך יכול ללמוד בהם, כשתלך

וַיִּמְהַר יוֹסֵף בִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו וְגו' וַיִּבְקֹשׁ לְבָכוֹת וַיָּבֹא

הַחֲדָרָה וַיִּבְכֶּי. שְׁמָה (מגו, ל).

הצדיק משפיע פרנסה לעולם

יסוד עולם, צרכי עולם הזה הנצרכים לבני אדם, וגם שפע הקדושה שנתרבה על ידי ההשפעות שהולכים על ידי הקדושה.

ומוסיף בזה רמז בענין גר חנוכה, דאמרינן בגמרא (שבת כא,

בתפארת שלמה מפרש, כי הצדיק יסוד עולם הוא צנור כל ההשפעות, כמו שנאמר ביוסף הצדיק (בראשית מז, יב) 'ויכלכל' יוסף, ב' פעמים 'כל', רומז לב' ההשפעות שהולכים על ידי הצדיק

'וימחר יוסף כי נכמרו רחמיו', רמזו לצדיק יסוד עולם שנכמרו רחמיו על גודל אריכות הגלות, 'ויבא החדרה ויבך שמה, ויתאפק ויאמר שימו לחם', לרמז כי אין לדחוק השעה, אבל הצדיק כשרואה שעדיין לא בא עת לחננה שיהיה הגאולה שלימה, עכ"פ יאמר 'שימו לחם', פירוש להשפיע עכ"פ שפע פרנסה שיהיה ריווח בעולם. ומסיים ברמז: מ'שוך ח'סדך ל'יודעך ראשי תיבות לח"ם, ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו כל טוב סלה.

ב) אמר רבא וצריך נר אחרת להשתמש לאורה, לרמז על קדושת נר חנוכה, שאסור להרצות מעות נגד נר חנוכה (שבת כב, א), היינו לבקש על עניני השפעות צרכי עולם הזה, כמו שאומרים הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם, רק מותר לבקש על שפע חכמה וקדושה, ונתנו חכמים עצה לזה, 'וצריך נר אחרת', על ידי השמש העומד למעלה מן הנרות, הוא רומז להמשפיע צרכי עולם הזה, שיהיה גם כן מצד הקדושה. וזה הרמז בפסוק שהתחלנו,

שבת חנוכה - זאת חנוכה

ועל ידי זה יורדים נשמות שאין להם עליה בשבת כידוע, שיש כמה פעמים שהאדם ח"ו פוגם, אשר על ידי זה נדחו כמה וכמה זמנים מלעלות למקום שורשם, עם כ"ל זה גדול כח שבת חנוכה להיות עליונות גם לנשמות הנדחים לחוץ.

שבת חנוכה - לתקן הנשמות

בתפארת שלמה כתב, סגולת שבת חנוכה לתיקון הנשמות הנפטרות מהעולם הזה, ועדיין אין להן תיקון ואפילו בשבת בעת עליית העולמות וכו', לפי הידוע כי בכל ערב שבת קודש הנשמות יש להם עליה למעלה,

התלהבות בשבת חנוכה יותר מכל שבתות השנה

בספר מגן אברהם להרה"ק המגיד מטריסק זי"ע, מפרש ע'ולת ש'בת ב'שבתו ע'ל ע'ולת ה'תמיד, ראשי תיבות בגימטריא להדלי"ק נ"ר חנוכה, פירוש שעולת שבת זה יותר מכל השבתות, ו'הדלקה' הוא לשון 'התלהבות', רומז שהתלהבות של זה השבת חנוכה הוא יותר גדולה מהתלהבות של כל השבתות של כל השנה, ונסכ'ה הוא אותיות נ"ס כ"ה, ועל ידי התלהבות הנ"ל יכול להבריא ולבטל כל הקליפות והחיצונים מעל כל ישראל.

שחק בדריידר

בספר דברי חנה (קאלשיץ) מובא, סיפר הרה"ק משינאווא זי"ע להרה"ק מקאלשיץ זי"ע, דכשהיה ילד צעיר, נכנס פעם בליל חנוכה לבית המדרש והתיישב ללמוד גמרא, עד שיכנס אביו הרה"ק מצאנו זי"ע להדליק נרות חנוכה, ולמד בשקידה, אך נתקשה לו פשט בגמרא, טרח עמל

ויגע זמן רב ולא מצא, בינתיים נכנס חבירו, וביקש ממנו שילך לשחק עמו 'קארטלעך' (קלפים), השיב לו: שאחר שיבין פשט בגמרא ילך עמו, ביקש חבירו שיגיד לו קושיתו, ומיד כשהגיד לו, אמר לו חבירו פשט נכון וישר, נענה הרה"ק משינאווא לחבירו: כפי הנראה, הכנים הבעל דבר בליכך פשט בהגמרא, למען אוכל ללכת לשחק מהר, ולפיכך לא אשחק לעולם בקארטליך אלו, כי ידיים מוכיחות שהבעל דבר נהנה מן המשחק הזה. וסיים הרה"ק משינאווא: מאז לא שיחק כל ימיו ב'קארטלעך', ורק עם דריידל (סביבון) הוא משחק, כי מנהג ישראל תורה.

העבודה של זאת חנוכה נשאר אצלו

פעם אחת נכנס הרה"ק מרוזין זי"ע בקלויז בואת חנוכה, ומצא חבורת חסידים שמשחקים בסביבון, ואמר להם: תשחקו היום בסביבון, כי מה שמרויחים בשאר ימי החנוכה עדיין אינו מובטח שישאר בידו, כי למחרת יוכל

זי"ע, שיש שלשה זמנים בשנה שהם עת רצון להתפלל על דברים גשמיים, הא' בעת סעודת מלוה מלכה, הב' ביום שמיני עצרת, והזמן הג' הוא זאת חנוכה.

והסביר הדבר במשל למלך שבא לבקר בעיר אחת, ואף שתושבי העיר עניים היו, אף על פי כן טרחו ועמלו להכין קבלת פנים מפוארת כראוי וכנכון לכבוד המלך על צד היותר טוב, עד שלא היה ניכר גודל דוחקם ומחסורם, אבל כשהגיע הזמן שהמלך עמד לעזבם וללכת לדרכו, אז נפלו לפניו והתאוננו על גורלם המר ועל גודל עניותם, והתחננו לפניו לחוס ולחמול עליהם וליתן להם די מחסורם ולספק צרכיהם.

והנמשל הוא: בכל שבתות השנה או החגים, כאשר המלך ית"ש מופע אצלנו ביקרו, אנו מכבדין אותו ביקר וגדולה וכבוד ותפארת, ואינו ניכר המחסור והלחץ זה הדרך השורר אצלנו, אבל בצאת חנוכה וכן בשאר זמנים הנ"ל שהן ימי אחרון של

בנקל לאבדו בעת המשחק החדש, אבל מה שמרוויחים ב'זאת חנוכה' קשה לאבד ממנו ובוודאי ישאר אצלו, וזהו מוסר השכל שכל הקנינים אשר זוכים בהם ביום זאת חנוכה, הם נשארים בידי האדם.

נר שמיני בבחינת שמיני עצרת

בבית אהרן כתב, ובאמת נראה אשר הכל הוא בשמיני, מילה הוא בשמיני, ובחג הסוכות שמיני עצרת, כדאיתא במדרש עצרו לי יום אחד, כי אז הוא שלימות כל היחודים שנעשה בזה החודש ונגמר בשמיני עצרת, ובחנוכה צריכים להדליק שמונה נרות. ולדעתי יכול להיות שגר השמיני של חנוכה היא אותה בחינה עצמה של שמיני עצרת, ולכן אומרים הצדיקים שבזאת חנוכה הוא גמר החתימה.

זאת חנוכה עת רצון לתפילה

מתאמרא משמיה דהרה"ק ר' אלעזר מליזענסק

החג, כאשר עומד המלך ית"ש להתפלל ולבקש ממנו כל
להפרד מאתנו, אז מסוגל העת הצמרכיותינו.

כס"ד

אתה זקוק לישועה ? שירונים? רפואות? פרנסה?

האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמייבב

ארגון לחמי מרדכי

שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א

שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות, דיפס, מזונות,
קוגלעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של

**720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש**

זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשנת
\$250

24 שעות במתן בסתר האט ליינ - 845-286-1007

או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com

או ע"י דאנרס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D.# 87-1279722

אשריר בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא